



## Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

15.05.2026. Nr. 6-1/354

**Salaspils novada pašvaldībai**  
DEFAULT@90000024008

### **Par nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu piemērošanu un pašvaldības saistošajiem noteikumiem**

Tiesībsarga birojā ir saņemts [personas A] šā gada 17. aprīļa iesniegums, kurā iesniedzējs norāda, ka viņa ģimenē aug bērns ar invaliditāti, bet par 2026. gadu iesniedzējs nav saņēmis nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu atbilstoši tiesiskajam regulējumam.

Saskaņā ar Salaspils novada domes 2012. gada 28. novembra saistošo noteikumu Nr. 38/2012 "Par nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu piešķiršanu Salaspils novadā", turpmāk tekstā – "Saistošie noteikumi", 5.2. punktu iesniedzējs ir tiesīgs saņemt nodokļa atvieglojumu. Saskaņā ar Saistošo noteikumu 13. punktu personas, kuras minētas 5.1.–5.3. apakšpunktā, iesniedzot iesniegumu (atkarībā no iesniegumā norādītās atvieglojumu kategorijas), uzrāda Latvijas valsts institūcijas izsniegtas pensionāra apliecības, invalīda apliecības vai politiski represētās personas apliecības oriģinālu. Ja personai nav iespējams uzrādīt pensionāra un invalīda apliecības oriģinālu, ziņas par personas atbilstību attiecīgajai personu kategorijai pašvaldība pārbauda tai pieejamos reģistros. To pašu Saistošo noteikumu 15. punktā ir paredzēts, ka nodokļu maksātāji, izņemot 5.5., 5.6., 5.7., un 5.10., 5.17. apakšpunktā minētās nodokļu maksātāju kategorijas, iesniegumus par atvieglojumu piešķiršanu un tam pievienotos dokumentus iesniedz līdz taksācijas gada 1. februārim.

Iesniedzējs norāda, ka 2024. gada beigās iesniedza Salaspils novada pašvaldībā, turpmāk tekstā – "Pašvaldība", iesniegumu par atvieglojuma piešķiršanu, norādīja invaliditātes termiņu un uzrādīja invaliditāti pamatojošo dokumentu. Par 2025. gadu tika piešķirts nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojums, savukārt par 2026. gadu tas netika piešķirts, pašvaldībai pamatojot to ar faktu, ka iesniedzējs nav iesniedzis atkārtotu iesniegumu, tas esot jādara katru gadu. Tiesībsarga biroja rīcībā

ir arī Pašvaldības 16.03.2026. sniegtā atbilde Nr. ADM/5-2.6/26/852 uz iesniedzēja iebildumiem par Saistošo noteikumu nepietiekami skaidru formulējumu, ar kuru iesniedzēja iebildumi tika noraidīti.

Tiesībsarga birojs pēc Saistošo noteikumu formulējuma analīzes var piekrist iesniedzējam, ka atvieglojuma piešķiršanas noteikumi nav formulēti pietiekami skaidri. Pirmkārt, Saistošo noteikumu 15. punktā ir paredzēts, ka iesniegumu un pievienotos dokumentus iesniedz līdz taksācijas gada 1. februārim ("līdz" var iztulkot arī kā iepriekšējā gadā iesniegto iesniegumu, jo arī tas termiņa izpratnē ietilpst šajā laikposmā), tomēr nav norādes, ka iesniegums ir jāiesniedz katru gadu, it sevišķi, ja ņem vērā, ka invaliditāte ir piešķirta uz noteiktu laiku, invaliditāti apliecinošais dokuments uzrādīts Pašvaldībai un iesniegumā pirmšķietami arī uzrādīts invaliditātes termiņš. Otrkārt, labas pārvaldības princips prasītu, lai Pašvaldība maksimāli vienkāršotu personai nodokļa atvieglojumu piemērošanu, nepieprasot to pašu informāciju atkārtoti nākamajā gadā. Tam mūsdienās ir pieejami arī dažādi tehniski risinājumi.

Kā pozitīvu piemēru var minēt vairāku pašvaldību, piemēram, Bauskas, Tukuma, Mārupes novadu un Rīgas valstspilsētas saistošos noteikumus:

- "Ja nav zudis vai mainījies atvieglojumu piešķiršanas pamats vai atbilstība atvieglojumu piešķiršanas nosacījumiem, tad Finanšu departamentā atkārtotu pieteikumu par atvieglojumu piešķiršanu neiesniedz"
- "Persona, kurai invaliditāti apliecinoša dokumenta termiņš ir noteikts – beztermiņa –, pašvaldībā to iesniedz vienu reizi. Terminētas invaliditātes gadījumā – atvieglojums ir spēkā līdz invaliditātes termiņa beigām"
- "Nodokļa maksātāja iesniegumu iesniedz pirmo reizi, pieprasot atvieglojumu; atkārtoti, ja beidzies invaliditāti apliecinoša dokumenta darbības termiņš";
- "Atvieglojumus, kas piešķirami saistībā ar personas invaliditāti, piešķir par laika periodu, līdz kuram noteikta personas invaliditāte".

Vienlaikus arī daudzu citu pašvaldību saistošajos noteikumos ir paredzēts, ka atvieglojumu piešķir par periodu, kurā persona atbilst šim statusam, bet retākos gadījumos – ka nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumus piešķir par to taksācijas gadu, kurā iesniegts iesniegums. Ja personai iesniegums ir jāiesniedz katru gadu, neraugoties uz attiecīgu atvieglojumu pamatojoša tiesiskā statusa spēkā esamību, tam vajadzētu būt skaidri norādītam, jo loģiska ir personas ekspektācija, ka tai nebūs atkārtoti jāapliecina tie paši fakti, tostarp pašvaldībai jau zināms invaliditātes termiņš.

Tiesībsarga birojs darbojas saskaņā ar Tiesībsarga likumā noteikto mērķi veicināt cilvēktiesību aizsardzību un sekmēt, lai valsts vara tiktu īstenota tiesiski, lietderīgi un atbilstoši labas pārvaldības principam.

Labas pārvaldības princips tieši nostiprināts Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta piektajā daļā, nosakot, ka valsts pārvaldei savā darbībā jāievēro labas pārvaldības princips. Labas pārvaldības princips cita starpā prasa pretimnākošu un cieņpilnu valsts vai pašvaldības iestādes attieksmi pret privātpersonu, kas ietver ne vien iestādes pienākumu rīkoties atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam, bet arī pastāvīgi uzlabot personai sniegto pakalpojumu kvalitāti, ievērojot, ka valsts pārvalde kalpo iedzīvotājiem. Labas pārvaldības princips piemērojams arī tiesību normu iztulkošanai, likuma „robu” aizpildīšanai, tiesību normas labošanai.

Tiesībsarga birojs aicina Salaspils novada pašvaldību, ievērojot labas pārvaldības principu:

- 1) Precizēt Salaspils novada domes 2012. gada 28. novembra saistošo noteikumu Nr. 38/2012 “Par nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu piešķiršanu Salaspils novadā” noteikumus, lai personām būtu nepārprotami skaidra iesniegumu iesniegšanas kārtība un regularitāte, ņemot vērā šajā vēstulē izklāstīto;
- 2) Apsvērt iepriekš minēto saistošo noteikumu precizējumā ietvert arī grozījumu, kas saistīts ar iesnieguma iesniegšanu tikai pirmo reizi, pieprasot atvieglojumu; bet atkārtoti tad, ja beidzies invaliditāti apliecināša dokumenta darbības termiņš;
- 3) Apsvērt atvieglojuma piešķiršanu/nekustamā īpašuma nodokļa pārrēķinu iesniedzējam [personai A], it īpaši ņemot vērā iepriekš minēto saistošo noteikumu nepietiekami skaidru formulējumu, kā arī to, ka iesniedzējs pieder pie sociāli mazaizsargāto personu grupas, kurai ir nepieciešams īpašs atbalsts.

Lūdzam sniegt tiesībsardzei atbildi par Salaspils novada pašvaldības plānoto rīcību līdz šā gada **10. jūnijam**.

Tiesībsardzes pilnvarojumā

Sociālo, ekonomisko un kultūras tiesību nodaļas vadītāja

Ineta Rezevska